

Olycksundersökning

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Händelse

Brand i byggnad Flerfamiljshus/Särskilt boende

Plats

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Dokumentinformation

Diarienummer

SOS ärendeumner: 11 - 2348547-2
Insatsrapportnummer 2011A00621
Datum och tid för olyckan 2011-10-24 kl. 15:43
Plats för olyckan [REDACTED]
Ägare Övikshem AB
Typ av olycka Brand i byggnad
Primärbrandplats Kök
Startföremål Troligen gardin eller textilier på telefon
Brandorsak Sannolikt anlagd
Utredningen utförd av Håkan Wikman
Datum för undersökning 2011-10-25

Bilagor Fotobilaga

Dokumentets historia

Upprättad/ Reviderad:	Upprättad/ Reviderad av:	Kontrollerad av:	Godkänd av:
2011-10-27	Håkan Wikman	Magnus Umegård	Mats Renning

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Sammanfattning

Personer utomhus märker hur det ryker från ett fönster och larmar räddningstjänst. Hemtjänsten kommer i samma stund till den aktuella lägenheten för att hjälpa lägenhetsinnehavaren med de dagliga rutinerna. Dörren är låst och man märker att det luktar rök.

Vid framkomst bryter man sig in i lägenheten som är kraftigt rökfylld. Rökdykarna använder en värmekamera för att kunna lokalisera sig i lägenheten. Man finner omgående en mindre brand på köksbordet som man släcker, därefter finner man en man som ligger på sängen. Man tar ut honom i trapphuset där ambulanspersonalen har hand om honom.

Inga naturliga brandorsaker har kunnat hittas. Sannolikt är branden anlagd genom att branden antingen har anlagts i gardinen som brunnit av och fallit ner på telefonen och bordet som antänts. Eller så har branden anlagts i textil som legat på telefonen, och som sedan spridit sig till bordet och vidare till gardinen.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Bakgrund	5
Händelseförlopp	5
Orsaker till olyckan	5
Direkta orsaker:	5
Bakomliggande orsaker:	5
Räddningsinsats	6
Beredskap före olyckan	6
Framkörning	6
Beslut, inriktning	6
Utförande av insats	6
Ledning och organisation	6
Samverkan	6
Avslutande av räddningstjänstens insats	6
Undersökning, analys och slutsatser	6
Faktiska personskador	6
Faktiska brand- och rökskador	7
Undersökning	7
Analys och slutsatser	7
Spridningsrisk	7
Erfarenheter	8
Rekommendationer	8
Bilagor	9

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Inledning

Syftet med undersökningen är att fastställa brandorsak

Datainsamling har skett genom brandplatsundersökning, fotografier och intervjuer med räddningsledare, brandmän samt hemtjänstpersonal.

Denna rapport delges:

- Brand och säkerhet Örnsköldsvik
- Myndigheten för samhällsskydd

Bakgrund

Flerfamiljshus med särskilt boende på de två nedre planen, och vanliga lägenheter på de två övre planen. Fastigheten har automatlarm på det särskilda boendet samt i trapphusen på alla plan.

Lägenhetsinnehavaren har en lägenhet som inte tillhör det särskilda boendet, men han är i behov av hjälp från hemtjänst.

Händelseförlopp

Personer ute på gården märker hur det ryker från ett fönster och larmar räddningstjänst. Hemtjänsten kommer i samma stund till den aktuella lägenheten för att hjälpa lägenhetsinnehavaren med de dagliga rutinerna. Dörren är låst och man märker att det luktar rök. Man tittar genom brevlådan i dörren och upptäcker att det är rökfyllt i lägenheten. I trapphuset finns en larmknapp tillhörande brandlarmsystemet för det särskilda boendet på våningarna nedanför. En av person trycker in larmknappen, och larmet går till SOS och kommunens alarmeringscentral (KAC). Då är räddningstjänsten redan på väg eftersom man fått ett inringt larm.

Orsaker till olyckan

Direkta orsaker:

Sannolikt anlagd brand då inga naturliga brandorsaker kan hittas.

Bakomliggande orsaker:

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Räddningsinsats

Beredskap före olyckan

Larmet inkommer till räddningstjänsten kl. 15:43 som inringt larm
Brandpersonalen befinner sig på stationen
Chef i beredskap larmas kl 15:44

Framkörning

Under framkörning så får man information om att det troligen finns en person kvar i lägenheten och att dörren är låst. Förberedande order från räddningsledaren blir då att klä sig för rökdykning.

Beslut, inriktning

Vid framkomst så konstateras att informationen stämmer och beslut om uppbyggnad av dörr samt livräddning via rökdykning.

Utförande av insats

Vid framkomst ser räddningsledaren att är det rökutveckling från en av lägenheterna på plan 4. Man bryter sig in i lägenheten som är kraftigt rökfylld. Rökdykarna använder en värmekamera för att kunna lokalisera sig i lägenheten. Man finner omgående en mindre brand på köksbordet som man släcker, därefter finner man en man som ligger på sängen. När rökdykarna skall ta ut honom så kvicknar han till och vill inte riktigt vara med. Rökdykarna får ta i med milt våld för att få ut honom. När man kommer ut till trapphuset så tar ambulanspersonalen hand om honom.

Därefter sätts PPV-fläkt in för att ventilera ut röken från lägenheten och trapphuset.

Ledning och organisation

Chef i beredskap i tjänst i KAC

Samverkan

Polis och ambulans finns med på skadeplatsen, samverkan mellan organisationerna fungerar bra.

Avslutande av räddningstjänstens insats

Kl. 16:25 avslutas räddningstjänst enl. 3 kap 9§ i lagen om skydd mot olyckor.
Ägaren Övikshem AB underrättas och bevakning sker av Övikshem AB

Undersökning, analys och slutsatser

Faktiska personskador

En person med rökskador som hämtas ut från lägenheten

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Faktiska brand- och rökskador

Rök och sotskador i hela lägenheten. Brandskador på köksbordet, en telefon som står på bordet är förkolnad och smält. Brandskador på golvet från en gardin som har brunnit, samt skador på en elkabel till en lampa.

Undersökning

Gardinen i köksfönstret har brunnit bort, telefonen som står på bordet nära kanten har brunnit och är nersmält, textilrester finns på telefonen och på bordet. Brandskador finns i bordet, samt på golvet under den bortbrunna gardinen.

På fönsterbrädan står en lampa som är kopplad till ett uttag bredvid fönstret. Lampan har brandskador med textilrester på elkabeln.

Vid undersökning av elkabeln visar det sig att det är värmeskador utvändigt och textilrester finns på kabeln. Jag öppnar upp gummihöljet på kabeln och konstaterar att ledningarna ej har varit orsak till branden det är endast yttre skador, vilket tyder på att det är sekundära skador från den brunna gardinen och värmebelastning från branden på bordet.

Jag kontrollerar lampan och tryckknappen, lampan har varit ansluten till eluttaget men inte varit påslagen.

Inga säkringar i lägenheten har löst ut

Lampan är inte brandstiftaren

Telefonen är av plastmodell och ej kopplad mot elnät, endast mot telenätet. Med den låga ström och spänning som finns i telenätet så är det osannolikt att telefonen skulle kunna vara brandstiftaren.

Utanför sovrummet sitter ett fäste i taket för en brandvarnare, dock utan brandvarnare.

På bordet står två värmeljus i ljusstakar, dessa ljus har inte påverkat branden.

Vidare ligger en braständare på bordet.

Inga naturliga brandsorsaker kan hittas.

Analys och slutsatser

Inga naturliga brandsorsaker har kunnat hittas. Sannolikt är branden anlagd genom att branden antingen har anlagts i gardinen som brunnit av och fallit ner på telefonen och bordet som antänts. Eller så har branden anlagts i textil som legat på telefonen, och som sedan spridit sig till bordet och vidare till gardinen.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Lägenhetsdörren brukar alltid vara öppen så hemtjänsten kommer in, nu var den låst. Brandvarnaren är dessutom nedtagen från taket.

Spridningsrisk

Om räddningstjänst inte varit på plats och släckt branden.

Risk för brand- och rökspridning till övriga lägenheten förelåg då det brann i bordet när räddningstjänsten anlände. Lägenheten var kraftigt rökfylld med både förbrända och oförbrända brandgaser, om dessa brandgaser antänds blir det en övertändning i rummet.

Risk för brandspridning och rökspridning till andra lägenheter förelåg. Varje lägenhet är brandklassad i EI 60, vilket betyder att väggar och tak skall klara en avskiljning mot brand i 60 minuter. Dock ej mot rökspridning

Risk för brandspridning och rökspridning till vind förelåg främst via fönster som inte är brandklassad.

Risk för människors liv och hälsa förelåg inte eftersom det finns automatiska rökdetektorer i trapphuset och dessa skulle ha varnat övriga boende om rök kommit ut i trapphuset.

Erfarenheter

I byggnader med särskilt boende kan det även finnas vanliga lägenheter utan automatiskt brandlarm eller andra anordningar för brandskydd.

Viktigt att hemtjänstens personal alltid har med nyckel till brukare, även om brukaren normalt har dörren olåst.

Rekommendationer

Ändrade rutiner så att hemtjänst alltid har nycklar med sig vid hembesök.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bilagor

Bild 1. Primärbrandplatsen

Bild 2. Gardin

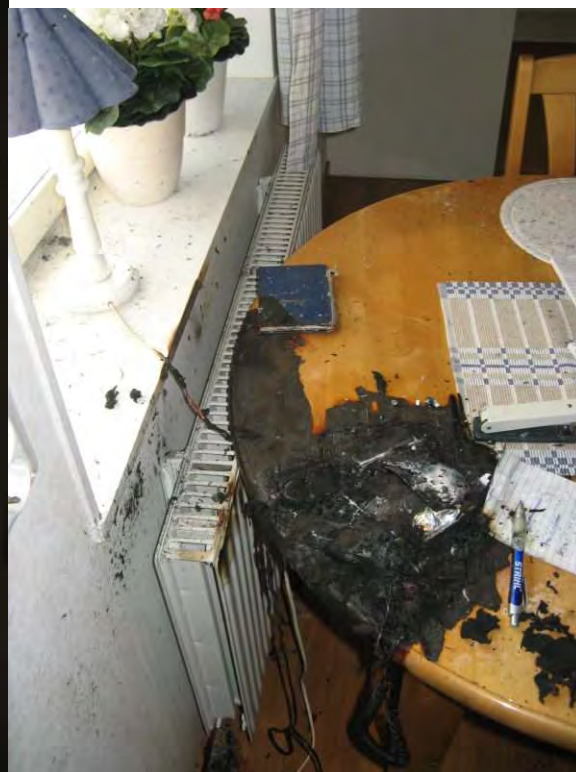

Bild 3. Telefon med textilrester

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bild 4. Placering av lampan.

Bild 6. Yttre brandskada.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bild 7. Felfria kopparledningar på lampsladden.

Bild 8. Braständare, värmeljus och foto